

W. BIEGAŃSKIĘO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 06 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosłanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitowy jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rekwizytów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Państwa Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

W sprawie budżetu m. Częstochowy ZA ROK 1918 | 19.

VII.

(Dalszy ciąg do № 91 „G. Cz.” z dnia 12 maja r. b.)

Wydział ogólny ma być sekretarjatem kierownika Magistratu, na czele tego wydziału ma stanąć sekretarz Magistratu; wydział ten będzie załatwiał sprawy reprezentacji gminy, kontrolę urzędów i wydziałów, będzie czuwał nad całym tokiem urzędowania, będzie wypracowywał projekty zmian statutów i rozporządzeń gminnych etc.

Wydział gospodarczy, na czele którego staną winien fachowy, dobrze płatny urzędnik, winien zarządzać majątkiem miasta, inwentarzem miejskim, mieć pieczę nad konserwacją i utrzymaniem w porządku miasta, przygotowywać projekty robót, kierować sprawami oświetlenia miasta, asenizacja etc. etc. Dziś wydziałem tym kieruje jeden z ławników, który pracuje honorowo i z całym poświęceniem oddaje się sprawom wydziału.

Wydział finansowy rozpaść się będzie na trzy podwydziały: a) rachunkowości, b) kasy i c) podatkowy z urzędem egzekucyjnym.

Do wydziału czwartego należeć będą sprawy dobroczynności, szkolnictwa i część działu zdrowotności.

Wydział piąty statystyczny obejmować będzie biuro meldunkowe i biuro przesyłkowe miejskie, pozatem układać będzie spisy ludności stałej i niestałej, tablice ruchu ludności, gromadzić dane do poboru wojskowego, ogłaszać dane o całokształcie gospodarstwa miejskiego, prowadzić księgę stanu cywilnego, wyznań niechrześcijańskich, spis nieruchomości w mieście, rejestrację koni, bydła etc., statystykę obszarów uprawnych etc. etc.

Wynagrodzenie pracowników waha się od 1200 mk. do 8000 mk. rocznie; są to pensje przy dzisiejszych warunkach życiowych niewystarczające i Zarząd miasta, rozumiejąc to doskonale, co pewien czas, w miarę możliwości, stara się o podniesienie pensji pracowników, obecnie już po złożeniu projektu budżetu zatwierdzono podwyżkę pensji od 15 proc. do 30 proc., zwiększy to pozycję pensji urzędników biur i niższej stałej służby o 25,000 marek.

W pozycji „pensje członków Magistratu” mieści się i pensja radcy prawnego w sumie 3000 mk.

W r. 1917, koszty porad prawnych i procesów wyniosły 3420 mk. Przy Magistracie jest konieczną posadą radcy prawnego; jakkolwiek w roku zeszłym przy rozpatrywaniu budżetu Rada Miejska wyraziła opinię, że stanowisko radcy prawnego przy Magistracie jest zbędnym, gdyż Magistrat nie powinien niekać się do sądów, to jednak życie wykazuje, że tego rodzaju mniemanie jest błędem; gospodarka miejska wysuwa wciąż zagadnienia natury prawnej, czy to w stosunku do władz okupacyjnych, czy różnych instytucji, czy też w stosunku do wierzycieli lub dłużników miasta, fachowe porady prawne są stale potrzebne; oprócz tego Magistrat od czasu do czasu musi występować w sądach, czy to w charakterze pozwanego, czy też pozwanego, jednym słowem głos radcy prawnego jest stale potrzebny; radca prawny winien być nawet stałym członkiem Magistratu, biorącym udział w naradach Magistratu i posiedzeniach Rady Miejskiej, jako rzeczoznawca.

Nową pozycję w bieżącym budżecie stanowi sekretarjat Rady i stenografia w wysokości 3000 mk. Dotychczas jeden z urzędników Magistratu przygodnie spełniał polecenia Prezydium Rady Miejskiej, polegające przeważnie na funkcji zawiadomienia członków Rady o różnych posiedzeniach.

Obecnie stenografistka spełniać będzie obowiązki kancelisty Prezydium Rady, załatwiać korespondencję pomiędzy Radą Miejską i Magistratem i pomiędzy Prezydium Rady Miejskiej i członkami Rady. pozycja ta obejmuje i wydatki na druki i materiały pisemne dla Rady Miejskiej; stenografowanie przemówień radnych na posiedzeniach rady jest sprawą konieczną z jednej strony uzyskuje się ścisłość w protokołowaniu przemówień, z drugiej strony hamować to będzie różnych niesfor. unnych mówców, którzy po przeczytaniu stenogramów własnych przemówień, zapewne stracą chęć do jałowych i długich mów, działających odstraszaюще i na radnych i na publikę.

Nową pozycją jest także wydatek na „Udział Częstochowy w Związku Miast” w sumie 3750 mk.; są to wydatki na koszty utrzymania w Warszawie kancelarii i biura porad w sprawach miejskich, w sprawach technicznych, jak planów regulacyjnych miast, spraw wodociągowo-kanalizacyjnych, stacji elektrycznych, odbudowy zniszczonych budynków etc. etc.; doniosłe znaczenie tego biura zrozumiała Rada miejska, uchwalając powyższą pozycję w d. 14 | III b r.

Koszty reprezentacji i rozjazdów w sumie 2,500 mk. są to koszty przejazdów do Warszawy w sprawach miejskich, obu burmistrzów, ławników i członków Rady miejskiej, przyczem zaznaczyć należy, że najczęściej wyjeżdża Nadburmistrz na posiedzenia Związku Miast; konieczność tej pozycji jest jasna.

W pozycji kosztów biurowych uderza wysoka cyfra 5000 mk. na opał biur Magistratu; wysokość tej cyfry znajduje swe usprawiedliwienie w tem, że budynek Magistratu daje się tylko z wielkim trudem opalić; w każdym razie pożądanem by było, by sprawa opałowa należała do przyszłego kierownika wydziału gospodarczego.

W pozycjach „Sądy” zwrócić należy uwagę, że o ile wydatki na Sądy Pokoju są usprawiedliwione, o tyle mniej usprawiedliwione są wydatki na lokal Sądu Okręgowego; wydatku tego nie powinno ponosić miasto, lecz Sejmiki Powiatowe tych powiatów, które należą do Sądu Okręgowego w Częstochowie.

Na tem kończę moje uwagi w sprawie działu A „Zarządu Ogólnego”.

Dr. St. Nowak.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi d. 3 czerwca:

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu baw. ks. Ruprechta.

Przejęszo ożywiona walka artyleryjska.

Częściowe ataki nieprzyjacielskie na zachodzie od Bailliepl i na północy od Lys zostały odparte.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Dla zastąpienia rozbitych przez nasze ataki francuskich i angielskich korpusów i dla poparcia wprowadzo-

nych pośpieszenie z armii sąsiedzkich mocno przerzedzonych dywizji, wstąpiły w bój nowe francuskie formacje z oddalonych frontów.

Na północy od Aisne nadaremnie usiłowały utrzymać przeznaczone im stanowiska. Odrzuciliśmy je w zacietej walce na Moulin—sous—Touvent, St. Cristoph i Wingre.

Na południowym zachodzie od Soissons zostało wzięte Chaudun.

W ataku dotarliśmy przez dolinę Savieres aż do wschodniego skroju lasów Villers—Cattorets,

Na południu od Oureq'y nieprzyjacieli prowadził zaciekle przeciwalki. Zostały krwawo odparte.

Az poza Courchamps i Monthiers zdobyliśmy teren i zajęliśmy wzgórze na zachodzie od Cnateau—Thierry.

Nad Marną, pomiędzy Marną a Reims sytuacja bez zmiany. Prowadzące na pole walki i mocno przesuwaniem wojsk zajęte koleje zostały skutecznie atakowane przez nasze eskadry lotnicze.

Zestrzeliłiśmy 31 samolotów nieprzyjacielskich. Perucznik Menkhoff odniósł 29 i 30, por. Loewenhardt i Udat każdy 25 zwycięstwo napowietrzne.

Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

Wieczorny.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 3 czerwca wieczorem:

Na południowym zachodzie od Soissons uczyniliśmy postępy.

Kontrata i francuskie z obydwuch stron Oureq.

Komunikat austriacki.

WIENEN (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi 3 czerwca:

Przy Passault nad dolną Pławą, przeszkodziliśmy ogniem farnatnim usiłowaniu Włochów przejście przez rzekę.

Na wielu odcinkach południowo-zachodniego frontu odrzuciliśmy nieprzyjacielskie oddziały wywiadowe. Jeden z nich dostał się do niewoli pod Bezzaca.

Działalność artyleryjska była wszędzie bardzo ożywiona.

Szef sztabu generalnego.

Paryż zagrożony.

MEDJOLAN, 3 | 6. „Corriera della Sera” donosi:

Wróg znajduje się w odległości 60 km. od zewnętrznych fortów Paryża.

Nie można zaprzeczyć, że stolica Francji jest zagrożoną.

Legjoniści na froncie włoskim.

Lwowski „Wiek Nowy” donosi: Legjoniści, odesłani na południe z obozów internowanych na Węgrzech, jako też z poszczególnych oddziałów tyfłowych, umieszczeni są obecnie niedaleko Udine, gdzie stanowią odrębną grupę P.

Dziela się oni na 9 oddziałów, na czele każdego oddziału stoi oficer austriacki (od chorążego do porucznika) narodowości polskiej. Do wspomnianej grupy należą także resztki dawnej I brygady, a mianowicie III Baonu V pułku.

Haller żyje.

KRAKÓW. W ostatnich dniach drogą prywatną nadszedł do Lwowa list od brygadiera Hallera z datą 15 maja.

Do Krakowa nadeszły również konkretne wiadomości, stwierdzające, iż Haller żyje.

Konferencja przy drzwiach zamkniętych.

W piątek wieczorem odbyła się w Paryżu przy drzwiach zamkniętych rada ministrów, której przebieg pozostał w tajemnicy. W sobotę miała się odbyć konferencja Clemenceaua z ambasadorem niemieckim.

Chwila bieżąca.

— Petersburski „Dien“ donosi, że władze niemieckie oświadczyły, iż granica przy Jamfut w Estonji jest otwarta dla stosunków z Rosją.

— Były prezydent ministrów i namiestnik dotychczasowej Austrii, hr. Ryszard v. Eberstir-Schmerling zmarł dzisiaj rano w 56 roku życia.

— Z Ukrainy donoszą: Zwolennicy dawnego rządu wykonali zamach na życie hetmana Skoropadskiego. — Hetman jest ranny.

Co słychać nowego?

Zatopienie okrętu z wojakiem.

Z Berlina donoszą urzędowo. Nowe sukcesy naszych łodzi podwodnych na morzu Śródziemnym: Pięć parowców i 9 żaglowców o pojemności razem 20,000 tonn reg. Pełno obsadzony transportowiec wojsk o pojemności około 5000 tonn został z ubezpieczonego konwoju zestrzelony.

Nowy kredyt wojenny w Ameryce.

Reuter donosi z Waszyngtonu: Izba reprezentantów uchwaliła nowy kredyt wojenny w wysokości 12 miliardów 42 milionów dolarów (przeszło 60 miliardów marek) i upoważniła prezydenta do powołania do służby wojskowej wszystkich mężczyzn, zdolnych do ćwiczeń i uzbrojenia. Ustawa idzie obecnie do senatu.

Zjadliwe podejrzenie.

W gazetach włoskich zajmują się szczegółowo sprawą, kto spowodował wybuch epidemicznej zarazy w Hiszpanji? Szewinistyczna część prasy posuwa się w swej stronnicej zjadliwości tak daleko, że poezyna nawet oskarżać nieprzyjaciół ententy o umyślne rozszerzenie jakichś nieznanym bliżej mikrobow, które rozpowszechniają zarazę. Ze oskarżenia takie nie znajdują wiary w samej Hiszpanji, o tem świadczy, iż liczne gazety hiszpańskie oskarżenia powyższe w kategorię czynnika odrzuciły. Dla ententy jest jednak rzecz nader charakterystyczna, wynika bowiem stąd, że nie cofnie się ona przed żadną zbrodnią, byle tylko osiągnęła cel zamierzony.

Przeciw intrygom koalicji w Rosji.

„Nasze Słowo“, rosyjskie pismo wychodzące w Moskwie, donosi, że ambasador niemiecki hr. Mirbach odbył z komisarzem ds. spraw zagranicznych Cziczerinem długą naradę w sprawie stosunków, jakie Rosja ma utrzymywać nadal z koalicją, która nie tylko, że nie uznaje traktatu pokojowego brzesko litewskiego, ale

podburza opinię publiczną przeciwko Niemcom.

Cziczerin przyrzekł Mirbachowi przeciwdziałać agitacji państw koalicyjnych.

To samo pismo dowiadyuje się, że hr. Mirbach nie pozostanie w Rosji i zastąpiony będzie przez inną osobistość. Pobyt Mirbacha w Moskwie jest jedynie tylko tymczasowy.

Rosja zamyka porty.

Według najnowszych depesz z Rosji, rząd rosyjski zdecydował się do zamknięcia niektórych ważniejszych portów. Głównie chodzi o porty nad wybrzeżem morza Murmańskiego. Jednocześnie zamknięto dla wszelkiego dowozu i wywozu port Archangielski.

Francja a Watykan.

Posel radykalny francuski De Monzie wydał książkę pod tyt. „Rzym bez Canossy“. Autor wykazuje konieczność nawiązania jaknajprędzej oficjalnych stosunków między rządem francuskim a Watykanem — „bez żadnej ułmy dla Francji“. Dyplomacja nie może ignorować zupełnie międzynarodowych organizacji, takich jaką jest też i Watykan. Co prędzej należy też postarać się o przedstawicielstwo Francji przy Watykanie.

Posel francuski dowodzi też, że sir Henry Howard został wydelegowany przez Anglię do Rzymu i zajął stanowisko przedstawiciela przy Watykanie za zgodą, jeżeli nawet nie za wskazówką gabinetu francuskiego. Francja powinna wybrać sobie takiego przedstawiciela przy Watykanie, któryby nie peszedł do Canossy.

Zjazd instytucji ratowniczych.

Jak już donosiliśmy, w dn. 15, 16 i 17 czerwca odbędzie się w Warszawie zjazd instytucji Ratowniczych i Dobroczynnych z całego kraju. Zjazd zapowiada się niezwykle licznym. Dotychczas rozesłano około 3000 zaproszeń, na które napływają już zgłoszenia ze wszystkich miejscowości kraju. Instytucje i osoby, które z jakichkolwiek bądź powodów czy to wskutek przeoczenia, czy z powodu niederczenia — nie otrzymały dotąd zaproszeń proszone są o zgłaszanie się osobiście lub listownie do Komitetu organizacyjnego Zjazdu, Warszawa—Jasna 32, biuro R. G. O. W celu łatwiejszego otrzymania przepustek, Komitet organizacyjny przy zaproszeniach rozsyła kopje uzyskanego od Gen.-Gubernatora pozwolenia, nadto zwrócone się o to do odpowiednich władz okupacyjnych. Bardzo dobrze zapowiada się udział w Zjeździe instytucji z okupacji austriackiej, gdzie przed kilku dniami bawił delegat Komitetu, p. Jan Karso-Siedlewski.

Na ostatnim posiedzeniu Komitetu organizacyjnego ustalono listę referatów. Zgłoszono referaty:

- 1) Dotychczasowa działalność ratownicza i dobroczynna w okupacji niemieckiej—p. Wacław Janasz.
 - 2) Opieka publiczna nad ubogimi dziećmi, jako obowiązek państwa i gminy—p. K. Koralewski.
 - 3) Konieczność kontroli i wizytacji instytucji dobroczynnych oraz wyniki otrzymane tą drogą—Dr. Stanisław Łyskawiński.
 - 4) Stacje opieki nad dziećmi — Dr. Kocp.
 - 5) Rola i udział kobiet w akcji ratowniczej—p. Nerowiczowa.
 - 6) Pomoc wsi w akcji ratowniczej miast—Eustachy ks. Sapiha.
- Zjazd obradować będzie w wiel-

kiej sali Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie.

Zjazd wobec licznych zgłoszeń i przewidywanego stąd braku miejsc na sali, odbędzie się bez udziału publiczności, natomiast oprócz delegatów instytucji ratowniczych i dobroczynnych na zjazd zaproszeni zostaną ministrowie, biskupi, przyjdą miast i instytucji społecznych Smiało rzec można—będzie to pierwszy u nas zjazd ogólnokrajowy, który zgromadzi przedstawicieli wszystkich warstw Królestwa Polskiego, zjednoczonych wspólnym celem: ratowania kraju od widma nędzy. To wielkie hasło pozwala miaremsé, że od udziału nie uchyli się nikt, komu przyszłość kraju nie jest obojętna.

KRONIKA.

Zapisy kwestarek.

Panie, które chcą wziąć udział w sprzedaży znaczka na rzecz kwesty p. h. „Ratujcie dzieci“ proszone są o zapisywanie się, na razie od godz. 8 po poł. w lokalu Stow. Kupców Polskich, ul. Kościuszki, 16, II piętro.

Osobiste.

Powrócił do naszego miasta b. inżynier miejski p. T. Fijałkowski.

Pielgrzymki na Jasną Górę zakazane.

Z Lublina donoszą, że generał-gubernatorstwo zakazało odbywania pielgrzymek na Jasną Górę, a to z powodu szerzenia się tyfusu płamistego.

O wanty na loteryję.

Proszeni jesteśmy o zawiadomienie tych wszystkich, którzy jeszcze nie oddali faatów na loteryję, aby zechcieli odestać je do Biura Kwesty ul. P. Marji Nr. 62.

Z R. O. m. Cz.

Z R. O. m. Cz. w czasie od dnia 25 | 5 do 31 | 5 wydała zapomóg dla 149 rodzin na sumę Mk. 2002.

Przytapanie szantażysty.

Przypominają sobie zapewne czytelnicy ostrzeżenie, jakie zamieściliśmy na skutek podstępnie skradzionych spodni u prof. Ryslika i prezesa Wolfego. Ten sam osobnik nazwiskiem Natan Friedman, Dojazd 13, syn fabrykanta celluloidu ośmielony bezkarnością udał się dziś do gimn. T. O. S. i tam podczas ożywionego ruchu z rącji egzaminów i napływu obcych osób choiał więcej skorzystał, bo przywłaszczył sobie odrazu aż trzy pałta. Gdyby może nie zbytnia chytryść uszłoby mu to znów bezkarnie, ale ze wożny widząc, tak obladowanego ucznia zwrócił nań uwagę i ptaszka przytrzymał.

Wszczęte na miejscu przez policję śledztwo ustalilo przez zbadanie pań w roli świadków, że uczeń, który zgłaszał się po spodnie jest tym samym złodziejem, który dziś przywłaszczył sobie pałta. Aresztowany po dłuższym badaniu przyznał się z piacem do winy, oznajmiając, że skradzione spodnie można wykupić za 20 mk. w lombardzie.

Zwolnienie jeńców wojennych

Jak się dowiadujemy, podania o zwolnienie jeńców wojennych, znajdujących się w Niemczech, należy składać w każdym wypadku u odpowiedniego naczelnika powiatu wzgl. prezydenta polioji.

Dotychczas przesyłali tego rodzaju podania mieszkańcy w general-gubernatorstwie krewni w znacznej ilości wprost do ministerjum wojny w Berlinie lub też do obozów jeńców. Również do general-gubernatorstwa i do wojskowego urzędu gubernatorskiego napływają niezliczone podania tego rodzaju. Ponieważ zała-

twienie podania przestanego nie do naczelnika powiatu, wzgl. prezydenta policji, zupełnie zbytecznie obciąża nad miarę wszystkie odnośne urzędy, ministerjum wojny w Berlinie poleciło wszystkim urzędom w Niemczech a general-gubernatorstwo wszystkim urzędom w general-gubernatorstwie z wyjątkiem naczelników powiatów wzgl. prezydentów policji, nie opracowywać w przyszłości bezpośrednio napływających podań o zwolnienie jeńców wojennych. Padania niszczyć się będzie bez zawiadomienia petentów.

Z życia robotniczego.

Od kilku dni wyjeżdżają małe gromadki robotników na roboty polne do Prus. Przeważnie wyjeżdżają mieszkańcy okolicznych wiosek, którzy stale, jeszcze i przed wojną, pracują przez lato w Niemczech.

Zbiegowisko.

Wczoraj w godzinach przed południowych zwracał uwagę przechodniów liczny tłum stojący naprzeciwko domu Iżcha przy ul. P. Marji przyglądający się czemuś z wielkim zainteresowaniem.

Ciekawość tę i powód zgromadzenia się blisko 100 ludzi wywołał malutki... kotek, który na wazkim gym się okiennym spacerował w tę i tamtą stronę pragnąc się wydostać z pułapki. Konic widowisku poleżyła właścicielka kota otwierając okno, przez które koci akrobata dostał się do mieszkania swojej pani.

Przedłużenie terminu rejestracji walorów rosyjskich.

Z polecenia Ministerstwa Skarbu Urząd Rozrachunku Państwowego i Strat Wojennych podaje do wiadomości, że termin rejestracji walorów rosyjskich ponownie przedłużony zoje do dnia 20 czerwca r. b.

Wymiana rubli „ob-ost“.

Wymianę rubli „ob-ost“ po kur się urzędowym t. j. 2 marki za rubla załatwia w Częstochowie filja Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, ul. Panny Marji Nr. 26.

Z kuchnią R. O.

W kuchniach R. Op. m. Częst. w czasie od dnia 25 | 5 do 31 | 5 1918 r. wydano obiadów:

Kuchnia II ludowa — po 40 fen. — 67, po 20 fen. — 1023, służbie — 238, po 60 f. — 00, bezpłat. — 98, ogółem 1,428.

Kuchnia III dla intel. — po 40 fen. — 00, po 60 fen. — 27, służbie — 77, kredyt. — 00, bezpłatnych — 1,658, ogółem — 1,762.

Kuchnia IV ludowa — po 60 fen. — 00, po 20 fen. — 3246, służbie — 280, po 40 f. — 199, bezpłatnych — 00, ogółem — 3,725.

Kuchnia V dla chorych — po 40 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 140, kredyt. — 00, bezpłatn. — 297, ogółem 487.

Kuchnia VI dla chorych — po 40 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 119, bezpłatnych — 378, ogółem — 497.

Ogółem: po 60 fen. — 27, po 20 f. — 4269, służbie — 854, po 40 f. — 266, bezpłatnych — 2,431, ogółem — 7,847.

Z targu wczorajszego.

Wczoraj we wtorek artykuły spotywcze sprzedawano po następujących cenach: kwarta masła mk. 25, jatko fen. 40, ser 3 f. mk. 5—6, mąka pszenna mk. 4 funt, żytnia mk. 1 fen. 75 za funt, gęś mk. 30—35, kura mk. 15—20. Silnym był szczególnie popyt na masło.

Z teatru

Pierwszy występ znakomitego artysty warszawskiego p. Kazimierza Junoszy Stępowskiego odbył się przy wypełnionej po brzegi sali teatru Paryskiego. Grano komedję Croisse-

Tabela cen w gabinecie Lekarza

Dentysty Stefana Barylskiego

ul. Panny Marji Nr. 49.

Wazelka porada bezpłatnie	
Wyjęcie zęba	2 m.
„ bez bólu	4 m.
Plomba cementowa lub miedziana z leczeniem	6 m.
Plomba srebrna lub porcelanowa z leczeniem	12 m.
Zab. sztuczny w kauczuku	8 m.
Korona	35 m.

ta „Jastrząb“. Pan Stępowski stworzył świetny typ zakochanego do szaleństwa męża, który dla dogodzenia kaprysom i zbytkownym zachciankom próżnej, lecz pięknej żony, traci olbrzymi majątek, wpada w długi i w końcu nie mając siły odmówić rozrzutnej i rozpieszczonej, a ubóstwianej Marynie, ratuje się narządową grą w karty, stając się ostatecznie zawodowym szulerem. Świetną partnerką była pani Wacława Orsza w roli żony, posiadająca wszelkie warunki pięknej Maryny. Nieco słabszym był p. Wojciechowski w roli hochacza, bardzo dobrym zaś w roli milionera, z prawdziwie amerykańskim temperamentem i rzutkością był p. Radwan.

Reszta zespołu dostrajała się jak mogła, tak że całość wypadła bardzo dodatnio, jak na nasze warunki sceniczne.

Dzisiaj w środę „Szpieg“, sztuka w 3 aktach Kistermeckersa.

ROŻNE.

Jubileusz przyjaciela Polaków.

Zasłużony czeski publicysta, żyjący od lat w stolicy Austrii jako wiedeński redaktor pism czeskich. J. J. Laner obchodzi w tych dniach jubileusz swej 40 letniej pracy dziennikarskiej. Należy on do najpilniejszych tłumaczy na język czeski polskich beletrystów nowoczesnych z których przetłumaczył co najmniej trzydzieści obszernych tomów (słowne Sienkiewicza, Prusa, Orzeszkowej, Tetmajera, Reymonta, Żeromskiego, Sewera, Gąsiorowskiego, Orzeszkowej, Tetmajera, Gomulickiego, Weysenhofa itp.)

hodowla kawy na Węgrzech.

W „Pesti Hirlap“ czytamy, iż próby podjęte na Węgrzech w roku ubiegłym z hodowania kawy, mogą się wykazać jak najlepszymi wynikami. Kawa wyhodowana w kraju odznacza się wyższą jakością od kawy dowożonej przed wojną od kraju z Ameryki i z wysp Jawa lub Sumatra.

Gazeta Ukraińska zadarmo.

Korespondent dziennika madziarskiego „Vilag“ dowiaduje się, że założona obecnie staraniem austriackich władz okupacyjnych „Gazeta Ukraińska“ rozpowszechniana ma być od Kijowa aż do Kaukazu w liczbie 25,000 egzemplarzy zadarmo. Wychodzić będzie ona trzy razy na tydzień. Inny taki organ, również zadarmo rozpowszechniany, ma znajdować się na usługach gospodarczej wymiany austriacko-ukraińskiej.

Zniszczone majątki polskie.

Korespondent „Voss. Ztg.“, który objechał Ukrainę dla zbadania stanu zasiewów wiosennych, bardzo pesymistycznie maluje sytuację. Zwiadał on przedewszystkiem dobra hr. Branickich, mające 109,000 hektarów obszaru, słynące z wysokiego stanu kultury rolnej, gospodarki leśnej i produkcji cukru. Anarchja spustoszyła ten olbrzymi majątek. Niemal

wszystkie folwarki są zniszczone, budynki spalone, stynne stadniny zrabowane przez chłopów. Zakład hodowli nasion, który corocznie 80,000 centnarów nasion rozsyłał do wszystkich krajów Europy, jest spustoszony. Starożytnie gniazda rodowe, zamki w Białej Cerkwi, Stawiszczach, pełne dzieł sztuki — obrócone w zgłiszca.

Ziemię rozdzielili komitety ziemskie między chłopów, lecz zupełnie nie zabezpieczyli jej uprawy i obsiania pól, a wszystkie próby skłonięcia chłopów do uprawy i zasiewów drogą rozporządzeń, dotąd nie odniosły pozytywnego skutku.

Nowy rząd fiński.

Szwedzki „Aftonbladet“ donosi, iż w Finlandji znajdują się wkrótce u steru rządów nowi ludzie, nowi politycy. Ich kierunek polityczny będzie energiczniejszy i bardziej stanowczy od dotychczasowego. Będą oni opierali się na państwach centralnych, zaś wobec Rosji będą zachowywali jaknajwiększą rezerwę pod każdym względem.

Przeciw sprzedawcykom.

„Ziemia Lubelska“ donosi: Dowiadujemy się, że członkinie kółek Zemiarek, zgromadzone na zebraniu kółek w Lublinie dnia 23 bm., uchwały i postanowiły wnieść na Walne Zebranie T. Z. Z. do Warszawy następującą rezolucję:

„Ziemiański, zebrane w Lublinie w dn. 23 i 24 maja 1818 r., stwierdzają, że sprzedaż w obce ręce ziemi i nieruchomości wiejskich i miejskich jest największą zbrodnią narodową, uchwalają, że każdy polak dopuszczający się tego występku będzie wykluczony towarzysko i społecznie wraz z najbliższą rodziną i tam samem powinien być wykreślony ze związków i stowarzyszeń.

W każdym poszczególnym wypadku uchwała co do bojkotu, zapadać ma po każdorazowym rozpatrzeniu sprawy przez komisję, utworzoną w tym celu przy istniejących związkach i stowarzyszeniach.

Kółko Chelmskie, Kółko Janowskie, Kółko Kluczkowickie, Kółko Lubelskie, Kółko Żółkiewskie.

Koncert Paderewskiego.

Paderewski urządził w Waszyngtonie koncert na rzecz Czerwonego Krzyża, który przyniósł 100 tysięcy dolarów dochodu. W następnym dniu przyjął go Wilson i zapewnił o swej sympatii dla ludności polskiej.

„Neue Lodzer Zeitung“ o sobie.

W „Deutsche Lodzer Zeitung“ kilka dni temu ukazała się wiadomość, że na zjeździe prasy prowincjonalnej w Warszawie „Neue Lodzer Zeitung“ została uznana za swą zgodą za pismo polskie, wychodzące w języku niemieckim. W Nr. 144 „Neue Lodzer Zeitung“ rzeź to proste w ten sposób, iż oświadcza, że o ile podobne stwierdzenie miało miejsce, co nie jest wyłączone, to wymaga ono pewnego wyjaśnienia, w celu uniknięcia nieporozumień. Jest bowiem różnica pomiędzy „pismem polskim, wychodzącym w języku niemieckim“, a „pismem niemieców, mieszkających w Polsce“. W Polsce bowiem mieszka przecież wielu Niemców, których poglądy i interesy w wielu kwestjach różniło się mogą od poglądów i interesów Niemców, zamieszkujących inne kraje. Organem tych właśnie w Polsce mieszkających Niemców pragnie być „Neue Lodzer Zeitung“. To było dążeniem jej od chwili powstania i będzie nim dalej.

Z Warszawy.

Konie wyjazdowe.

W Nr 99 gazety rozporządzeń wojskowych dla general-gubernatorstwa warszawskiego ogłoszono zakaz utrzymywania koni wyjazdowych (zbytkownych). Zakaz nie dotyczy koni Rady regencyjnej i ministrów. Polioja ma obowiązek dokonywania kontroli koni na ulicach i w stajniach.

Winni przekroczenia zakazu karani będą do 10,000 mk. grzywny lub więzieniem do roku, a konie zostaną skonfiskowane.

Nowy kurs rubla.

Rozporządzeniem Naczelnej Komendy Armji z dnia 26 maja 1918 ustanawia się kurs rubla w austro-węg. obszarze na dwie korony.

Z Sosnowca.

Kursy pożarnicze.

Staraniem miejscowego oddziału Związku św. Florjana odbędą się w Sosnowcu pod kierunkiem instruktora p. Brzozowskiego z Warszawy kilkodniowe kursy pożarnicze dla członków delegowanych od okolicznych straży.

Zapisujecie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej.

Zbliża i zdaleka.

Elektrownie w Królestwie.

Królestwo liczy obecnie mniej więcej 120 elektrowni, odprzedających prąd osobom trzecim. Wliczając w to kilkadziesiąt elektrowni, zbudowanych na własny użytek, otrzymamy liczbę elektrowni przeszło dwieście.

Jest to znikoma cyfra w porównaniu z Europą zachodnią, np. z taką Szwajcarią, gdzie każda niemal wioska zużywa prąd własny, lub kupiony od sąsiadów.

Nawet Galicja, a w szczególności zachodnia, przewyższa Królestwo pod względem ilości elektrowni.

Obliczono, że rzeki i strumienie karpacie mogą dostarczyć milion koni parowych. Jest to ilość tak olbrzymia, że jest w możności obsługi nie tylko wszystkie elektrownie galicyjskie, lecz za pomocą odpowiedniej instalacji i sąsiednie Królestwo. Przy spodziewanej po wojnie elektryfikacji naszego kraju istnieje projekt zużytkowania siły wodnej Wisły pod Sandomierzem od południa, Niemna od północnego wschodu i rzek karpaccich przez odpowiednie przewodniki.

Cena elektryczności do oświetlenia miast i wsi oraz do celów technicznych spadłaby wtedy do mini-

mum, siła bowiem wodna jest najtańszym motorem przy otrzymywaniu prądu elektrycznego.

Rozkład jazdy

Do Sosnowca.	
odchodzą o godz. 10 m. 34 rano	
" " " 4 m. 50 po południu	
" " " 9 m. 47 wiecz.	
Do Warszawy	
odchodzą o godz. 9 m. 24 rano	
" " " 6 m. 47 wiecz.	
Do Kielec	
odchodzi o godz. 3 m. — po poł	
przychodzą o godz. 12 m. 33 w poł.	
Pruskie Herby	
odechodzi o godz. 1 m. 55 w południu	
" " " 7 m. 05 wiecz.	
przychodzi " " 7 m. 57 rano	
" " " 6 m. 31 wiecz.	
" " " 11 m. 40	
U w a g a. Pociągi Nr 157 i 158 (pośpieszne) od dnia 23-go b. m. zostały odwołane.	

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
 ul. Panny Marji Nr 10.
 Wyjmowane zębów bez bólu. Plomby od Mk. 5.— Zęby sztuczne od Mk. 10.— Korony od Mk. 30.
 Laboratorium zębów sztucznych.
codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.

Teatr „ODEON“ ul. Panny Marji Nr 27.

Program od niedzieli 2-go do srody 5-go czerwca

TYLKO 4 DNII

TYLKO 4 DNII

Pocątki które uśmiercają...

Dramat nastrojowy w 5-ciu aktach
 W roli głównej niezrównana artystka włoska, słynna

Marja Carmi.

NAD PROGRAM: ŻUBRY W BIAŁOWIEŻY. (Zdjęcia z natury.)

Anons: Znakomita artystka warszawska **Mia Mara** wkrótce ukaze się w wielkim, wspaniałym dramacie wschodnim „Róża Haremu“.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem AL. SALZBERGA. — — — Bufet cukierniczy przy teatrze.

Dla dzieci wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

Podatki grantowe od własności ziemskiej w obrębie miasta Częstochowy.

Pomimo ponownego wezwania w gazetach i przez plakaty, istnieją ciągle jeszcze niektórzy posiadacze gruntów (ogrodów, roli, łąk, lasu i pastwisk) w obrębie miasta Częstochowy i przedmieść, którzy od swej własności gruntowej żadnych podatków nie zapłacili.

Dla uniknięcia ukarań wzywam raz jeszcze tych posiadaczy, ażeby swoją posiadłość gruntową natychmiast zameldowali w moim Oddziale podatkowym w Częstochowie przy ul. Szkolnej nr 4.

Wezwania do zapłaty podatku z roku 1918 od tych gruntów, które zostały już opodatowane, będą doręczone pocztą. Jako ostatni termin płatności ustanowiono dzień 1. lipca 1918 r. Do tego dnia niezapłacone sumy będą przymusowo ściągnięte z doliczeniem dodatku wynoszącego 25%

Częstochowa, dnia 13 maja 1918
 Cesarski Naczelnik Powiatu.
 W zast. H a m p f.

Ofiary.

Z okazji imienin swej nauczycielki p. A. Trochimowskiej uczniowie i uczennice I. II. oddz. składają na bezdomne dzieci mk. 5. kwit 219

Do fabryki A. Borsig w Hindenburgu (Zabrze) na Ślązku, potrzeba do roboty na placu 30—40 kobiet niezameżnych z płacą Mk. 3 do 4 dziennie. pomieszczenie bezpłatne. Całodzienne utrzymanie, w kantynie fabrycznej Mk. 1.50 fen. Zgłaszając się do Niemieckiej Centrali w Częstochowie Dojazd 9. 0156—

DOKTOR
Paweł Broniatowski
 w CZĘSTOCHOWIE
 ul. Panny Marji Nr 21.
Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
 Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
 Panie od 12—1 po południu. 807—

Potrzebny chłopiec do roznoszenia „Gońca“

Zgubiono kosa biała s tyłu popielata du-że rogi odprowadzić za nagrodą Raków Kamiński dom Trepi
Zgubiono paszport niem. wydany na imię Walentego Piłniaka 572—
Wzrost nauczycielka posiadająca języki i muzykę, poszukuje kondycji. Wiad. w Gońcu. 566—

OSOBA energiczna lat 38. poszukuje od 1-go Sierpnia lub Września posady gospodni przy małym gospodarstwie wiejskim, u jednej osoby najchętniej na tlebanji znajomości miasta. Oferta w Gońcu dla „lat 38“

Poszukuje się pokojową do większego domu ze świątyniami Wiad. w Adm; Gońca 574—
 Nr. 39171 577—

Zgubiono kwit lombardu kasy Pożycz.-Oszczęd. Nr. 13831 578—

Maturzystka poszukuje kondycji Wiad. w Gońcu. 566—

Pokoje do wynajęcia umeblowany frontowy z osobnym wejściem elektrycznym oświetleniem może być z całodziennym utrzymaniem Kosiński 13 m. 8 525—

Dn. 3 i VI 1918 r. zawiadomiono o spaleniu księżeczek członkowskich kasy Pożycz. Orodz. Nr. 5655 i 7797. 571—

Jest do sprzedania nowa jesionka oraz mały używany żakiet męski. Wiadomość u stróża ulica Dojazd Nr. 9. 563—

Skradziono kwit na 200 rubli z mieszkania Marji Chruszowskiej ul. S-tej Barbary 6 wystawiony przez Rudolfa Tatarczuka 564—

Sprzedam 20 mórg ziemi, zabudowania gospodarskie, inwentarz i sklep spożywczy, Mykanów pow. Noworadomski Mikołaj Kuźnicki 558—

CÓRKA obywatela ziemskiego, lat 22, przystojna, wykształcona i muzykalna, z majątkiem, szuka z powodu braku znajomości **męża.**

Paniowie inteligentni i wykształceni raczą swe oferty (nie anonimowo) wraz z fotogr. przesłać do Eksp. Dzeń. Pozn. pod Nr. 4114. (agronomi mają pierwszeństwo).

Wupię bryczkę lekką jedako. u. Wiadomość w Gońcu 575—